

Szárnyaskerék — mesterfokon

Figyelem! Figyelem! Kérjük az olvasók közönségét, hogy a hasábk mellett vigyázzanak! Indul az ifjúsági összeállítás, a Fiatalok fóruma. Mint láthatják, helyes vasutaskislányt kértünk meg, „indítsa útnak” a soron levő riportszerelvénnyel. Szíves-örömmel vállalkozott rá: miért ne, úgys jó néhány vonatot indított már eddig is, sokkal nehezebb pályán, s hogy hozzáértéssel, arról az egyenruhán csillogó jelvény felirata is tanúskodik: A Szakma Ifjú Mestere, 1965.

Sokat, keményen tanulni

Csikós Éva, a mester, mindössze 21 éves. Sötétkéi szoknya és kabát, a sapkán és galléron ott a jól ismert szárnyaskerék: a MÁV „pegazusa”. Ez a jel már régen hozzátartozik a Csikós család viseletéhez.

— Erettségi után én is elindultam a síneken, melyek előbb egy vasúti pénztárba, azután egy sereg szakvizsgálóhoz vezettek. A szárnyaske-

rék vonzott, és nem bántam meg, hogy kipróbáltam mit is jelent?

— És mit jelentett? — Először is nehéz tárgyakat: távirka, forgalom, személypénztár, áru fuvar és

áru pénztár, meg az „önálló-sító”. Bizony sokat, keményen kellett tanulni.

Az első állomás

A vizsgák után — a szó mindkét értelmében — „a következő állomás” a szegedi átrakó. Egy szolgálattevő kartársnót helyettesít. Csörren a telefon, s ő válaszol a szomszéd állomásnak: „Vonatot nem indítok, az 58—23-

as számú vonat Szeged átrakó állomásra jöhet. Csikós”. Aztán a váltóór, a váltó, az ellenőrzés. Sokrétű, határozottságot kívánó munka a szolgálattevő.

Mint a többi résztvevő, erejét, tudását próbálta ő is a Szakma Ifjú Mestere mozgalomban. A próbán túl persze az előbbrejutás, bővebb ismeretszerzés is cél volt. Forgalmi vagy kereskedelmi tudnivalók? Az alternatívából — mindig ez volt számára legkedvesebb — a forgalmi ismereteket választotta.

Első a pontosság

Hogy mi a csuda az a módszeres elegyrendezés? Hát az a valami, amit „civilben” csak tolatásnak neveznek az emberek. A füttyögetés, zászlólobogtatás ismeretes külső jegyek, de hát a vonatmenesztő tárcsát is csak palacsintásütőnek nevezik közönségesen. A tolatási munkában is sokkal több van, mint ami látszik belőle, bonyolult dolog az, s vigyázni kell, nehogy az elegy rosszul elgyedjen, s rossz felé irányítsák a kocsikat.

— Itt is a pontosság az első. — Rendre sorolja a tudnivalókat, engem is meggyőzve alapos tájékozottságáról, ahogyan annak idején a vizsgáztatókat is sikerült meggyőznie. Mégpedig az aranyfokozat erejéig. Bal kezét a kabát jobb ujjába dugva, kislányos lelkesedéssel beszél erről. Aztán, hogy mostani munkájára fordul a szó, eltűnődik.

Miért engedne belőle?

— Átmenesztő vagyok a rendező pályaudvaron. Jó ott, s közel is van a hattyastelepi házukhoz, de...

Szeretne mégis a forgalomhoz visszakérülni, mert az változatosabb, érdekesebb, „sok újat mond, és sokszor rákérdez az azonnali gyors megoldásokra.” Ezért is jelentkezett a MÁV tisztviselő tanfolyamára. Már az előkészítő anyagát tanulja. Legközelebbi terve: jól tanulni, és emellett az idén már a kereskedelmi ismeretekből is elérni a Szakma Ifjú Mestere szintet.

— S a legtávolabbi? — Vasútműszaki tanulni a budapesti műszaki egyetemen.

Akaratos kislány, s igaza van ebben a makacs tanulni-akarásban: az ember, ha ilyen fiatal, miért is engedne az álmaiból?

S. M.

„Világsztár” — a jonatánalma

A svájci Gyümölcsminőségi Kutatóintézet rendszeresen vizsgálja és értékeli az európai országok gyümölcsfajtaikat, így a magyar jonatánalmát is.

Megállapították, hogy az almánál a teljes érettség plusz 4 C-fokos hőmérsékleten a kívánatos késedellel következik be, és a gyümölcsök teljesen épek maradnak. Nulla C-fokon a jonatánalma húsa nem barnul meg, mint egyéb almafajtáké, de ez a hőmérséklet a tárolhatóság szem-

pontjából mégsem előnyös számára.

A jonatánalma C-vitamin tartalma szempontjából viszont éppen a 0 C-fokos tárolási hőmérséklet a legkedvezőbb, lényeges csökkenés azonban plusz 4 C-fokon sem történik.

A vizsgálat következtetése: a jonatán — helyes tárolás esetén — a legtöbb őrzi meg értékes vitaminjait és különlegesen üdítő ízét az ismert európai almafajták közül.

Bálozás — bakancsban

Az idei farsangi naptár szerint különleges bál van előkészületben, ahol senki sem jelenhet meg valsal estélyi ruhában, ragyogó borjúbox cipőben, de még azt is kinézik onnan, aki fehér inget vesz föl magára. Síkfőként február 19-én a Magyar Adócsőgyár turistái báloznak, s számukra tánc közben is a bakancs és a túruha kötelező.

A 100 főnyi vídám társaság szatyrokkal, vállra vetett tarisz-

nyákkal vonul majd fel a sajátos gálaestre. A díszvacsorát elemzős csomagjaikban viszik magukkal, s hónuk alatt a zene-szerszámokat. Sima táncparkettké természetesen nem számíthatnak, még a terem kőpadozatára sem teljesen veszélytelenek a szöges bakancsok, de azért biztosra veszik, hogy jól érik majd magukat. A bakancsos bált már kilencszer kipróbálták, ez lesz a tizedik. A családtagok

egyike-másika furcsálja ugyan a nem mindennapos bál öltözködést, s mulatság kedvéért azonban ők is szívesen lemondanak a gálaruháról, s együtt járják majd a turistatáncot, kézzel kézre adogatva a furkosbotot. Fegyelmezett turistákhoz méltóan a bál éjjel 1 órakor befejeződik. Néhány órát aludni is akarnak, mert még aznap kora reggel nagy-szabású kirándulásra indulnak Eger környékére.

A Szegedi 71-es bevonul a köztermesztésbe

A Szegedi Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézetből az idén elindult a köztermesztésbe az Sz 71-es fehérkorai hibrid kukorica. Fehérszító anyagát tanulja. Legközelebbi terve: jól tanulni, és emellett az idén már a kereskedelmi ismeretekből is elérni a Szakma Ifjú Mestere szintet.

A mostani vetőmagkészletek mintegy 120 ezer kataszteri holdra elegendők. 1967-

ben pedig már 300 ezer holdon foglalhat helyet a köztermesztésben a Szegedi 71-es. Vetőmagtermő területét a tavalyi 1500 holdról 2 ezer 500 holdra növelik.

A Szegedi új hibrid kukorica szárazságtűrése is sokkal jobb, mint bármely más eddig ismert fajtáké. S jól díszlik a sekély termőrétegu szikes talajokon is. A szakemberek biztos természetessége miatt „biztonsági kukoricának” is nevezik. Átlagos hozamai is jók. Hidasháton tavaly májusi morzsoltban számítva 20 mázsa 80 kilót takarítottak be holdanként. A nagy terméshez természetesen is szükséges, hogy a holdankénti tőszám legalább a 24 ezret elérje. Elsősorban a fekete kötött talajok növénye, a homokon kevésbé ajánlatos. Az érdeklődő gazdaságok vetőmagigényeiket a megyei tanács mezőgazdasági osztályán jelentsék be.

Kondorosi János

Iskolatelevízió „státuszban”

A csengelei iskolában „státuszhoz” jutott az iskolatelevízió. Mint létszámfölkötő „pedagógus”, érdekes, sokoldalú, közkedvelt előadásokat tart a gyermekeknek. Török Ferencné történelemszakos tanárnő az V. osztály tananyagában, Jakab Ottóné pedagógust a magyar irodalom és az orosz nyelv oktatásában segíti az iskolatévét. Előnyeit a következőkben látják: irodalomtanításban a témához kapcsolódó filmek, a neves művészek előadásában hallott versek élményt jelentenek a tanu-

lók számára. Így valósággal beveszódik emlékeztükbe.

A földrajz és elővilág, valamint a fizika-kémia órák leckéihez az iskolatelevízió olyan filmeket, szemléltetőeszközöket használ, s olyan kísérleteket mutat be, melyeket az általános iskolában egyáltalán nem láthatnának a gyerekek. Nos, a csengelei pedagógusok és gyerekek egyaránt dicsérik és hasznosítják az oktatásban a tv előadásait. „Váltságdíja” csupán annyi volt: fejtörést okozott az iskolatelevízió adásainak egyeztetése a tanrenddel. De megértte.

Felvezünk március 15-ével cserealkással rendelkező, központi fűtést ellátó vizsázott

fűtő szakmunkást,

kinék felesége ugyanott hivatalosként állást vállalt. A munkahelyen összkomfortos természetbeni lakás. Illetmény 5563 kiegészítő I és 5564 kiegészítő II kulcsszám szerint. Írásbeli pályázatot állt. Iskolai gondnokság. Gutenberg u. 25. sz. Kérünk. xk. 4207

Keresünk megvételre

nyárfa-rönköket

(legyenye és csomoros kivételével) egy méter hosszúságtól és 20 cm vastagságtól bármilyen mennyiségben. Debreceni Mezőgazdasági Felszer Gyártó Ktsz. Debrecen Hatvan u. 58. sz. x11 379 V.

F. K.

Fonónő akart lenni

Bozóki Erzsébet szülei tanácstalanok voltak, amikor lányuk elvégezte az általános iskola nyolcadik osztályát. Mihez kezdjen a kistermetű, vékony gyerek, milyen szakma felelne meg legjobban fizikai adottságainak, ez volt a nagy kérdés. Ráadásul Forráskúton nem sok lehetőség akadt a válogatásra. A szülők mégis fejcsóválva fogadták Erzsébet elhatározását, azt, hogy fonónőnek megy Szegedre.

A legkiválóbbak között

Megpróbálták otthon tartani, de a lány hajthatatlan volt: 1964 februárjában megkérte édesanyját, kísérje el Szegedre, ahol jelentkezni a textilművek iskolájába.

Azóta két év telt el, és a textilművekben már a legkiválóbbak között emlegetik a nagyon szerény Bozóki Erzsébet. Bocsánat: Bozóki Erzsébet fonónő. Az egyéves tanfolyamot kitűnően — elméletből és gyakorlatból egyaránt jeles eredménnyel — végezte el. Azóta az emnensek között is a legjobbnak számít, a könnyűnek egyáltalán nem mondható fonónormát havonta rendszeresen száz százalék fölött teljesíti. Fizetése is ennek megfelelően magas, 1500—1600 forint havonta. Pontosan, megbízhatóan dolgozik, egyszer sem fordul elő, hogy igazolatlanul el kézne, vagy távol maradna munkahelyéről.

Nemcsak társak: barátnők

A B műszakból már sokan a fürdőbe indulnak, amikor Erzsébet még pépet tisztogatja. Gondosan, szeretettel. Lát-szik, megbecsüli:

— Szeretem a szakmát és szeretem a gépemet. Amikor annak idején a Dél-Magyarországban elolvastam a textilművek felhívását a szakmatanulás lehetőségeiről, már hallottam róla és titokban reméltem, hogy egyszer én is fonónő lehetek. Sikeredt. Az egy év ipari tanuló idő gyorsan elszaladt, s ma már „állandóra” vagyok beosztva: két gépen dolgozom, mint a többi szakmunkás. Volt osztálytársaimmal a textilművek legfiatalabb brigádját, új ifjúsági brigádot alakítottunk, melyben nemcsak társak, hanem barátnők is vagyunk. Ha nehezebb a feladat, ha rosszul megy a gép vagy szakad a fonál, azonnal segítünk egymásnak. Néhány nappal ezelőtt például gyorsan fogyott a fonalam, nem győztem egvedül a gép kiszolgálását. Bevallom, elsírtam magam. Ahogy ezt a többiek meg látták, odajöttek hozzám s rövid idő alatt rendbetettük a dolgot közösen. Műszak-

váltásra a könnyeim is felszáradtak.

Nem nehéz egyedül élni Szegeden? — kérdezem végezetül Erzsébet.

Munka előtt és után

— Hétközben, munka után vagy előtt sem unatkozom. Barátnőimmel, a brigád tagjaival moziba, színházba járunk, s ha marad időm, az esti gimnázium felvételi anyagát tanulgom. Jövőre szeretnék beiratkozni a középiskolába, hogy az általános műveltségem is magasabb legyen. A hétköznapiak tehát könnyen elrepülnek. Szombaton pedig hazautazom Forráskútra, a szüleimhez. Ők vendégnek kijáró bánásmóddal fogadnak és sokáig, éjszakába nyúló beszélgetéseken kérdezzétek a távol töltött napok eseményeit.

Hétfő reggel a Forráskútról Szegedre induló Erzsébet megnyugodva indítja útjára. Már nem aggodnak kislányuk életének alakulásán. Tudják, révbe jutott: megtalálta helyét, érti és szereti a munkáját.

M. I.

SZAKMAI SZEMMEL

női építőipari szakember vált belőle.

Balázs Jánosnak hívják.

— Nagyon kicsi voltam még akkor, alig 150 centi magas, s azt tanácsolták, ne valami nehéz szakmát válasszak, ha boldogulni akarok az építőiparban. Így lettem hidegburkoló — meséli nevetve, hiszen azóta már megnyúlt, megfűzfűszódott. — 1962 szeptemberében kezdtem tanulni. Igaz, először Pestre akartam kerülni Mindszentre, de végül inkább Szegedet választottam. A Kossuth Lajos sugáruiti munkásszállóban lakom, s csak a hét végén járok haza. Valóban könnyű szakma ez?

— Attól függ! Én már a második tanulóévtől kezdve önálló munkát végzek. Hamarabb meg lehetett tanulni a szakmát mint most, mert az embert nyomban brigádba osztották be. A mi ipari tanulóink, még a harmadéves is szinte csak a segédmunkási tudnivalóknál tart.

Úgy beszél, mintha évtizedes szakmai múlt állna mögötte, pedig nincs is még egy éve, hogy letette a szakmunkásvizsgát.

— Már sok helyen dolgoztam. Ide a női klinikáról jöttünk át, s vagy két hónapig itt esszük majd a kenyeret. Ezeket a munkahelyeken nem olyan folyamatosan a munka, mint a lakóházaknál. Eppen ilyesmire volt szó a tegnapi termelési tanácskozáson is, mert so-

kan panaszkodtak, hogy nem jó a munka megszervezése. Sorban, egymás után kellene jönni a szakmunkás, először a szerelőknak, aztán a burkolóknak, utoljára a festőknek, s nem össze-vissza.

— Mi szerencsére jól megvagyunk. A brigádvezető, Hajas Bálint jó barátom is, már négy éve dolgozunk együtt. Ő akkor lett szakmunkás, amikor én kezdtem. Átlagosan kétezer forint körül keresek, s ez nem rossz pénz.

Nemcsak jó szakmunkás, komolyan gondolkodó, megfontolt ember is Balázs János. Igazi mai fiatal.

— Persze haza is adok a keresetemből a szüleimnek. Édesapám most ment nyugdíjba, kubikos volt ennél a vállalatnál. Jól élnek, de azért elkel egy kis segítség. Mindszent nagyon szépen fejeződik, az új művelődési ház gyönyörű, még szakmai szemmel nézve is. Mert azt megnéztem ám mindig, milyen egy-egy épületben a burkolómunka minősége!

Tánc, lányok, szórakozás?

— Itt Szegeden inkább csak olvasok, moziba járok, táncolni odahaza szoktam. Komolyan még nem udvarolt senkinek, korai lenne. Most megyek majd összeírásra, lehet, hogy őszre be is vonulok katonának. Jó lenne! Az a tervem, hogy utána majd beiratkozom az építőipari technikumba.

F. K.